

العتکاف

مهدى پورضایی

اگر سال قبل می‌گفتید درباره اعتکاف بنویس، از زیر بار آن شانه خالی می‌کردم، یا لاقل یک وعده سر خمن می‌دادم و شما و همکاران آن را می‌گاشتم سر کار. اما حالا که داریم به ماه رجب و ایام اعتکاف نزدیک می‌شویم نمی‌دانم چرا نمی‌توانم روی شما را زمین بزنم! احساس می‌کنم این نوشتن بجهود آمادگیه برای شرکت در مراسم اعتکاف، یه جور برانه...

چه جور به اعتکاف راه پیدا کردم؟ اولش یه جورابی خیلی خندهدار بود و بازه اما بعداً خیلی بامعنی شد. یا بجهه‌ها گندمای دور هم می‌نشستیم و تخته می‌شکستیم و تا نیمه شب جوک می‌گفتیم؛ فوتیال می‌دیدیم، یا می‌رفتیم سراغ برنامه‌های اون ور آب. همچین یکی‌نگی وقت تلف می‌کردیم. درس هم می‌یون ما یه قدری جا داشت به اندازه نمره قبولی و رها شدن از سرکوفت این و آن، یه پویه پدر و مادر محترم... یکی از شب‌ها نمی‌دونم چه طور شد که یکی از بجهه‌ها گفت: ما که اون ور آب، همه جورش رو رفتیم، بیاید یه بار هم شده این ور آب رو هم ببریم! پیشنهاد کرد برمی‌اعتکاف...

اول خنده‌دیدم اما بعداً به این نتیجه رسیدیم که به امتحانش می‌ازم.

رفتیم پیش امام جماعت محل. ما را نمی‌شناخته حق هم داشت! اما تحويل مان گرفت. در مورد اعتکاف پرسیدیم تعجب کرد، شاید خجال کرد می‌خواهیم دشتن بیندازیم... حق با او بود. قبل از این که پیشش برمی‌پاید یه ذره سر و وضع مون رو دست کاری می‌کردیم.

راهنمایی‌هاش مفید بود اما من می‌خواستم پیش تر بدونم.

سلام، کتاب‌های غبارگرفته باید، فرنگ لغت فارسی، واژه اعتکاف. ای دل غافل! این قدر خواندم و دست و پا شکسته نمده گرفتم، اما پهش فکر نکردم که «اعکافان کعبه جمالش...» یعنی چی، حالا می‌خواستم بشوم از عاکفان کعبه جمالش...

کتاب «مراقبات» هم خیلی به دردم خورد. آداب ماه رجبه آداب اعتکاف را شنستم این کتاب برام خیلی غریب بود هم متنه رو خیلی نمی‌فهمیدم و حجمش برام وحشتانک بود! بالآخره من و این جور کتاب‌ها! دست امام جماعت محل در نکته...

مادرم مرا بدرقه کرد، پدرم لبخند معنی‌داری تحويلم داد برادرم گفت: مستحبان الدعوه که شدی ما را هم دعا کن... موعد اعتکاف رسیده بود. خداخافط دنیا! حداقل برای سه روز، سلام، خدا سلام، انسان واقعی سلام، نیمه گم شده من در سال‌های غفلت!

اعتكاف، خلوت سرروزه التماس و تضرع، محکمه کردن خود، آشتبان خدا، آشتبان با انسان، خلوت در جم، حضور، مسجد جامع، تلاوت قرآن، روزه ذکر، دعا، تعریف خلوص، قبول استجابت... اعتکاف را نمی‌توانم توصیف کنم!

بلد نیومن درست قرآن را از رو بخوانم، بلد نیومن دعا کنم. چند تأذیز قضای خونم. چند تا دعای تکراری که از بچگی شنیده بودم. کم کم داشت حوصله‌ام سر می‌رفت. کاش می‌شد دور هم نشست و در مورد خدا حرف زد. الان بیرون چه خبره؟ عادت به روزه گرفتن تمار، ماه رمضان نیست که مجبور باشم گرسنگی بکشم، خوش به حال داداشم! الان سر سفره ناهار چه می‌کنم؟ چرا موقع قرآن و قنوت، یاد جوک‌هایی می‌افتم که شنیدم؟! لعنت بر این شیطان که نمی‌ذاره تو حال خودم باشم؟! خدایا به دادم برس!

راستی خدا حرفاً منو پذیرفت؟ این دعاها تکراری منو قبول کرده؟

حدث خوش میلاد

به انگیزه ۱۳ رجب، تولد امیر مومنان علیه السلام

• مجتبی برهان

مکه آیستان یک رویداد بزرگ است و بانوی شهر، باردار فرزندی دیگر از تیار ابراهیم علیه السلام؛ نامش فاطمه است دختر اسد و عروس عبدالملک که بزرگ قریش است و کلیدار کعبه. شرافت نسب و عفت و ممتازت او زبانزد خاص و عام و مایه رشک زنان پرده‌نشین شهر است. اینک اوست که راه مسجد الحرام را در پیش گرفته، به آرامی نزدیک می‌شود. آثار رنج تمام با رضایت در سیماش هونداست و همین بر وقارش افزوده است. شاید به این خاطر است که مردم با احترام راه می‌گشایند تا بدون زحمت پیش بیایند. بانو به دیوار کعبه نزدیک شده، با خشوع و تضرع پرده کعبه را به دست می‌گیرد. حتی نیایش او با خدای کعبه و بی‌توجهی اش به اطراف، مانع گنجگاهی مردم نیست. کم کم همه متوجه بی‌تائی فاطمه و استغانه او به درگاه پروردگار شده‌اند اما کسی نمی‌داند آن‌چه او را چنین می‌شوراند فرار اسیدین هنگام وضع حمل است. حملی که چوچان باری به سگنی عالم تحمل نایذر می‌نماید و چرا این گونه نباشد وقتی تو حامل تمام خوبی‌های جهان هستی که تا پیش از این در کمتر کسی جمع شده است؟

لحظه به لحظه بر بی‌تائی فاطمه افزوده می‌شود، اما کسی را یاری نزدیک شدن به او نیست. یک نفر را به دنبال شوهرش ابوطالب می‌فرستند و منتظر به نظاره می‌ایستند.

فاطمه نجوا می‌کند: «ای صاحب خانه! این کنیز توست که درمانده به محضرت آمده و امید یاری دارد. او را دریاب که در دی جانکاه طلاقش را فرسوده است.»

صاحب خانه در را به روی مهمان عزیزش می‌گشاید. دیوار کعبه شکافی به اندازه قامت او برداشته، فاطمه بنت اسد را به داخل دعوت می‌کند. فاطمه یا به درون کعبه می‌گذارد و با شگفتی، مریم، آسیه و هاجره را می‌بیند که به استقبالش آمدند. بالوان بلند مرتبه او را دلگرم کرده، به نوزادی برگزیده و والامقام بشارت می‌دهند. فاطمه بنت اسد با یاری ایشان فرزند خوش را به دنیا می‌آورد و سه روز به همراه او در ضیافت خدا می‌ماند. پسری چون پاره نور که فرشتگان الهی زمزمه را به او می‌شوند و برای زیارتی از یکدیگر سبقت می‌گیرند.

روز سوم مردم حیرت‌زده مکه و پیشاپیش آن‌ها محمد امین صلی الله علیه و آله عبدالملک و ابوطالب شاهد شکافته شدن دیوار کعبه هستند و فاطمه بنت اسد که با پسر زیاروی در آغوش، مطمئن و مسرور خارج می‌شود.

ابوطالب با عجله به استقبال می‌شتابد. فاطمه در حالی که اشک شوق بر گونه‌هایش جاری است می‌گوید:

«ای ابوطالب! این پسر برگزیده توست. در خانه کعبه هائف الهی ندا دارد: ای فاطمه! نام این مولود را علی بگذار که خدای علی اعلی می‌فرماید: من نام او را از نام خود گذاشتم و به ادب خود ادب آموختم و او را بر مشکلات علم خویش واقف ساختم و اوست که بت‌هار در خانه من می‌شکند و برای خانه‌ام اذان می‌گوید. وای برکسی که با او دشمنی کرده و ناقرمانی اش کند.»

ابوطالب و فاطمه بنت اسد هردو، علی علیه السلام را تماشا می‌کردند که با لبخندی شیرین، چشم به لبان متیسم محمد امین صلی الله علیه و آله دوخته بود.

اللهم إني بِكَ مُحَاذِلٌ

رفتیم پیش امام جماعت محل
ما را نمی شناخت، حق هم داشت
اما تحويل مان گرفت. در مورد
اعتكاف پرسیدیم تعجب کرد،
شاید خیال کرد می خواهیم
دستش بیندازیم... حق با او بود
قبل از این که پیشش بریم باید
یه ذره سر و وضع مون رو
دست کاری می کردیم

وقتی او مدم خونه، مادرم گفت: سراپا نور شدی، یاد سوال افتادم و گمشدم، اون نوری که باید از سقف مسجد می دیدم و نبینم. حرف مادر رو خیلی جدی نگرفتم، شنیدم که گفت: روحونه تاثیر گذاشته. همه چیزی جلوش نمی گیم. یعنی احتیاط می کردند!

می گفت: عاش در حق مادرش مستجاب شد.

امسال قراره همه نیان اعتکاف. پدرم مادرم، حتی برادرم.

امسال می خوام بعد از ماه رمضان، قدر رمضان رو هم بیشتر بدونم. قدر روزها و روزه ها شو. شب های قدرش رو. من و دوستان حالا مطمئنم این ور آب خبرهایی بوده و تا حالا غافل بودیم.

اعتكاف به من فهموند که چه قدر از خودم و خنای خودم دورم. بیچاره! هنوز بلد نیستی با خنای خودت حرف بزنی!
همه این مشکلات برای روز اول بود. به هر سختی، هرجی بود گذشت.

این قدر از نور معنویت شنیده بودم، فکر می کردم هر لحظه قراره از اون سقف مسجد یه نوری بیاد پایین و همه ما رو پر از نور سفید و نارنجی کنه؛ درست مثل تصویرایی که تو فیلم های تلویزیون دیده بودم. نگاهم به سقف بود می خواستم نور رو بینیم! گاهی هم نیم نگاهی به برویجه ها می کردم روم نمی شد از اونا پرسم اما از تو چشمانشون یه حواری می خوندم که اونات مثل من، غیر از همیشه شون، تو حال خوشبون، پر آزو، پرسوال، پرانتظار، منه یه دریایی به ظاهر آرام که تمام وجودشون قراره طوفانی بشه. راستی ما همون بچه های شلوغ قدیمیم؟!

تا یکی دو ماه بعد از اعتکاف، توی یه وضع دیگه ای بودیم. من و همه بچه ها اگه دروغی می شنیدیم چندش مون می شد مثل موبایلی می شدیم که رو ویره باشه. تموم درون مون به هم می ریخت. اگه یکی بی خیال، بدگویی و غیبت کسی می کرد احساس نفرت می کردم می خواستم بالا بیارم! اعتکاف، کار خودشو کرد اما حیف که من...

